

قانون اصلاح ماده (5) قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی

1401/11/24

شماره 239-109351/11

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر سیدابراهیم رئیسی

رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (123) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران «قانون اصلاح ماده (5) قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی» مصوب 1401/11/5 به پیوست ابلاغ می شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف

1401/11/27

شماره 219725

وزارت کشور

وزارت راه و شهرسازی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون اصلاح ماده (5) قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی» که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پنجم بهمن ماه یکهزار و چهارصد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ 1401/11/18 به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره 239-109351/11 مورخ 1401/11/24 مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

رئیس جمهور - سیدابراهیم رئیسی

قانون اصلاح ماده (5) قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی

ماده واحده - متن ذیل جایگزین ماده (5) قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی و تبصره های آن اصلاحی 1393/9/16 می شود:

ماده 5 -

الف - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت هفت درصد (7%) حق بیمه سهم بیمه شده از مأخذ کسر حق بیمه از کارگران دارای پروانه مهارت فنی شاغل مستقیم در امر ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش زیربنای ساختمان، تجدید بنا، تعمیرات اساسی و یا تخریب آنها و دریافت حق بیمه سهم کارفرمایی مربوط از محل مساحت (مترائ) ساخت و ساز، این کارگران را بیمه نماید.

متقاضیان ساخت و ساز اعم از احداث و یا تجدید بنا در محدوده، حریم و خارج از حریم شهرها، محدوده روستاها، مناطق آزاد تجاری - صنعتی، مناطق ویژه اقتصادی، نواحی و شهرکهای صنعتی، شهرکهای صنفی، مجتمع ها و شهرکهای کشاورزی و مجتمع ها و مناطق نمونه گردشگری، مکلفند برای هر مترمربع زیربنا در هر طبقه و

همچنین جهت توسعه بنا نسبت به سطح زیربنای توسعه یافته، برای ساخت و ساز شهری با مجوز شهرداری ها، سازمان های متولی مناطق آزاد تجاری - صنعتی، مناطق ویژه اقتصادی، شرکت های متولی نواحی و شهرکهای صنعتی، شهرکهای صنفی و مجتمع ها و مناطق نمونه گردشگری؛ چهاردرصد (4%) و برای ساخت و سازهای داخل محدوده روستاها و خارج از محدوده روستاها (محدوده عمل بخشداری ها) با مجوز دهیاری ها و بخشداری ها و داخل مجتمع ها و شهرکهای کشاورزی با مجوز شرکت شهرکهای کشاورزی یک درصد (1%) حداقل دستمزد ماهانه همان سال را به عنوان «حق بیمه سهم کارفرمایی کارگران ساختمانی شاغل» پرداخت نمایند.

تبصره 1- ساخت و سازه‌های مساجد، حسینیه‌ها و خانه‌های عالم از پرداخت حق بیمه موضوع این قانون معاف است.

تبصره 2- افراد ناتوان مالی تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور که شخصاً متقاضی پروانه ساختمانی و ساخت و ساز اعم از احداث یا تجدید بنا موضوع این قانون هستند، تا 55 مترمربع از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما معاف می‌باشند و در ساخت و سازه‌های شهری به میزان مازاد بر 55 تا 100 مترمربع برای هر مترمربع زیربنا یا توسعه بنا نسبت به سطح زیربنا توسعه یافته، معادل دو درصد (2%) و مازاد بر 100 مترمربع مانند سایر مناطق شهری موضوع این قانون (معادل چهار درصد (4%)) حداقل دستمزد ماهانه همان سال) مکلف به پرداخت حق بیمه سهم کارفرمایی کارگران ساختمانی می‌باشند.

آیین نامه اجرائی این تبصره در خصوص نحوه شناسایی اشخاص موضوع این تبصره بر اساس سطح درآمد و دارایی آنها توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره) تهیه می‌شود و حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره 3- ساخت و سازه‌های روستایی با هدف اقامت موقت یا گردشگری بر اساس ضریب مناطق شهری محاسبه می‌شود.

ب - صدور پروانه ساختمانی و یا اجازه ساخت و ساز توسط مراجع ذی ربط از جمله شهرداری ها، سازمان های مناطق آزاد تجاری - صنعتی، سازمان های مناطق ویژه اقتصادی، شرکت های شهرک های صنعتی و صنعتی، بخشداری ها و دهیاری ها منوط به ارائه گواهی واریز حق بیمه به حساب تعیین شده و یا اعلام تقسیط آن توسط سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود. سازمان تأمین اجتماعی موظف است با توجه به واریزی حق بیمه و یا ترتیب پرداخت آن، نسبت به ارائه گواهی واریز وجه به مرجع مربوط اقدام نماید. صدور پایان کار اعم از اینکه حق بیمه به صورت یکجا واریز شده باشد و یا اینکه تقسیط گردد، منوط به ارائه مفاد حساب از سوی سازمان تأمین اجتماعی می‌باشد.

ج - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حساب درآمد و هزینه های موضوع این قانون را جداگانه نگهداری نماید و هر سه ماه یک بار گزارش عملکرد این ماده اعم از میزان درآمد تحقق یافته، سرمایه گذاری انجام شده و سود حاصل از سرمایه گذاری و هزینه و خسارات پرداختی افراد تحت شمول را به تفکیک به کمیسیون های اجتماعی و عمران مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

د - در صورت درخواست متقاضی دریافت پروانه، سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حق بیمه سهم کارفرما را در زمان صدور پروانه ساختمانی حداکثر تا مدت سه سال و بدون دریافت سود، تقسیط نماید.

ه - در صورت صدور رأی ابقای اضافه بنا برای ساختمان های دارای تخلف در کمیسیون های ماده (99) و ماده (100) قانون شهرداری، مؤدی موظف است بر اساس ضوابط مندرج در صدر این ماده نسبت به پرداخت حق بیمه اضافه بنا اقدام و مفاد حساب اخذ نماید.

و - استفاده دارندگان موافقت اصولی، پروانه کسب، کارت بازرگانی و کارگران شاغل در کارگاه های صنعتی، صنعتی و موارد مشابه غیرمرتبط از خدمات بیمه ای موضوع این قانون، ممنوع است. در صورتی که توسط سازمان تأمین اجتماعی احراز شود فرد بیمه شده در شغل ساختمانی تعریف شده اشتغال نداشته است، متقاضی مکلف است ظرف یک ماه نسبت به پرداخت بیست درصد (20%) سهم کارفرمایی برای مدت مربوط اقدام نماید، در غیر این صورت سوابق بیمه ای متخلف، متناسب با مدت عدم اشتغال حذف می گردد. سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با بکارگیری روش های متنوع و حتی الامکان به صورت مستقیم، بر پوشش بیمه ای کارگران ساختمانی نظارت داشته باشد.

ز - در خصوص آن بخش از کارهای ساختمانی که در اجرای بند (2) ماده (2) این قانون صورت می گیرد، پرداختی سهم سازمان تأمین اجتماعی بابت صدور پروانه ساختمانی در محاسبه حق بیمه پیمانکار، لحاظ و مفاد حساب مربوط مطابق ماده (38) قانون تأمین اجتماعی مصوب 1354/4/3 با اصلاحات و الحاقات بعدی صادر می شود.

ح - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است کلیه کارگران ساختمانی متقاضی را پس از بررسی مدارک و احراز اشتغال به عنوان کارگر ساختمانی تحت پوشش بیمه ای قرار دهد و حداکثر ظرف یک ماه نسبت به تعیین تکلیف کارگران متقاضی که به صورت مکتوب درخواست نموده اند، اقدام و نتیجه را به آنان اعلام نماید.

ط - آیین نامه اجرائی «نحوه شناسایی کارگران شاغل در کارگاه های ساختمانی کشور» ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری وزارتخانه های کشور

و راه و شهرسازی به نحوی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد که صدور و تمدید کارت مهارت و ادامه اشتغال در بخش کارگری ساختمان به صورت دوره ای قابل راستی آزمایی بوده و صرفاً کارگران ساختمانی امکان استفاده از این قانون را داشته باشند.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده که گزارش آن توسط کمیسیون اجتماعی به صحن علنی تقدیم شده بود، پس از تصویب در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پنجم بهمن ماه یکهزار و چهارصد و یک مجلس، در تاریخ 1401/11/18 به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف